

Behoort bij schrijven no. 806.625

Ex. no.2

Dit exemplaar bestaat uit 5 blz.

GEHEIM

STUDENTENREIS NAAR CUBA

S a m e n v a t t i n g

Van 25 juli tot 24 augustus 1965 bezocht een groep van tweeëntwintig Nederlandse studenten Cuba. Het merendeel van hen was links-socialistisch georiënteerd.

Enige dagen na hun terugkeer werd in Amsterdam een persconferentie belegd, waar een woordvoerder van de delegatie hoog opgaf van de door Fidel Castro bereikte resultaten. Ook in artikelen, daarna in de pers verschenen, werd zijn lof bezongen.

De groep is thans bezig een geluidsfilm samen te stellen om deze tijdens lezingen over Cuba te vertonen.

Sommigen van de deelnemers waren in de gelegenheid een persoonlijke ontmoeting te hebben met vooraanstaande Cubanen, o.a. met Castro zelf.

GEHEIM

STUDENTENREIS NAAR CUBA

Een groep van vierentwintig Nederlanders, met uitzondering van twee free-lance fotografen allen studenten, bezocht van 25 juli tot 24 augustus 1965 Cuba. Zowel heen als terug reisde het gezelschap via Praag. De reiskosten vanaf die plaats en het verblijf in Cuba kwamen geheel voor rekening van de Cubaanse autoriteiten. Wat de voorgeschiedenis van deze reis betreft, moge worden verwezen naar mijn rapport no. 794.227 Geheim dd. 17-8-1965.

Samenstelling delegatie

De delegatie bestond voor het grootste deel (15 van de 24 leden) uit links-socialistisch georiënteerde studenten, allen afkomstig uit Amsterdam. Onder hen bevonden zich elf leden van de democratisch-socialistische studentenvereniging "Politeia", drie leden van de communistisch georiënteerde studentenorganisatie "Perikles", en een lid van de Pacifistisch Socialistische Jongeren Werkgroep (PSJW).

Van de uit vijf personen bestaande delegatieleiding maakten drie bestuursleden van "Politeia" deel uit, t.w.:

- 1) Ton Regtien, tot 6 november j.l. landelijk voorzitter en sindsdien internationaal secretaris. Van hem is voorts bekend dat hij medeoprichter is van de SVB en redacteur van het links-socialistische (trotskistisch georiënteerde) blad "Links". Ook beschikt hij over goede contacten met vooraanstaande communistische studenten;
- 2) Huib Riethof, trotskist en voorzitter van de afdeling Amsterdam van "Politeia" en
- 3) Bert Vuysje, eveneens bestuurslid van de afdeling Amsterdam, redacteur van het periodiek "Politeia" en sinds begin november j.l. bestuurslid van de Algemene Studentenvereniging Amsterdam (ASVA).

Persconferentie

Enige dagen na terugkeer van de studenten, belegde de delegatieleiding een persconferentie in Amsterdam. Daar voerde voornamelijk Ton Regtien het (hoogste) woord. Hij verklaarde o.m. dat de delegatie een scherpe tegenstelling had geconstateerd tussen de informatie, zoals deze bijvoorbeeld door Amerikaanse persbureaus over Cuba wordt gegeven en de

- 3 -

ervaringen die de studenten zelf hadden opgedaan. De delegatie had een heel wat gunstiger indruk van Cuba gekregen. Dit laatste kwam ook tot uitdrukking in een door de groep uitgegeven perscommuniqué. Daarin wordt o.m. gezegd dat Cuba het eerst bevrijde gebied van Latijns-Amerika is, "bevrijd" van onwetendheid en analfabetisme. Voorts wordt erin gesteld, dat de dominerende invloed van Amerikaanse ondernemingen op de nationale economie en het politieke leven thans geëlimineerd is.

De delegatieleiding werd op de voormelde persconferentie in verlegenheid gebracht, toen door enige journalisten vragen werden gesteld over het ontbreken van persvrijheid, het recht van vereniging en het recht om het land te verlaten. Ook met het feit, dat de regering van Fidel Castro druk handel drijft met het, door de deelnemers aan deze studentenreis zo zeer verfoeide regime van Generaal Franco, wist zij geen raad. Voorts bleek ter conferentie, dat de conclusie, inzake de "bevrijding" van Cuba, slechts gebaseerd was op een Unesco-statistiek, die het hedendaagse Cuba als het minst analfabetische land van Latijns-Amerika bestempelt.

Een van de delegatieleden zei, dat men op Cuba had kunnen spreken met wie men maar wilde. Hij vertelde er evenwel niet bij, dat, wanneer de Nederlandse deelnemers tijdens hun verblijf op Cuba in afzonderlijke groepjes op excursie gingen, zij steeds door één der delegatieliders vergezeld werden. Dezen waren het die, bij contacten met Cubanen, namens de groep het woord voerden. Zij vormden gedurende de gehele reis de politieke kern en lieten geen gelegenheid voorbijgaan om hun positieve houding ten aanzien van de Cubaanse revolutie te demonstreren. Aangezien enige leden van de delegatie hadden laten blijken niet alles "voor zoete koek" aan te nemen, zorgde de groepsleiding er steeds voor dat er in hun bijzijn geen discussie met de gastheren ontstond.

Artikelen in de pers

Sinds half september j.l. zijn, voornamelijk in door studenten geredigeerde periodieken, zeker 8 verschillende artikelen (of -series) verschenen, gewijd aan het bezoek. Vijf ervan waren van de hand van Ton Regtien. Over het geheel genomen ademen deze beschouwingen dezelfde geest als het perscommuniqué.

Dit exemplaar bestaat uit 5 blz.

GEHEIM

- 4 -

Volgens bepaalde persberichten zou de groep haar indrukken en informatie willen samenvatten in een rapport en zo grotere bekendheid willen geven aan wat zij op Cuba ondervond. Dit rapport zou in eerste instantie bestemd zijn voor de jeugdorganisaties h.t.l. Tot nu toe is echter niet gebleken dat een dergelijk rapport tot stand is gekomen. Wel is komen vast te staan dat de groep bezig is met het monteren van een film. Uit opnamen, door enige deelnemers gemaakt, wil men een documentaire samenstellen met een speeltijd van ca 40 minuten. Begin oktober deed het delegatielid Meint van Albada een beroep op de lezers van het bulletin van de Werkgroep Informatie Cuba, om in verband hiermede een bedrag van f 500,- bijeen te brengen. Dit geld was nodig om de film van geluid te kunnen voorzien. Bij die gelegenheid deelde Van Albada mede, dat hij hoopte dat de film voor uitzending voor de televisie in aanmerking zou komen. Voorts zou men de film willen vertonen op lezingen over Cuba.

De Werkgroep Informatie Cuba werd in september 1961 opgericht en stelt zich ten doel objectieve berichtgeving te waarborgen inzake de ontwikkeling op het westelijke halfrond, waaronder Cuba. Men doet dit o.m. door het uitgeven van een bulletin. Deze sterk anti-Amerikaans ingestelde groep bestaat uit links-socialistische personen, onder wie enige trotskisten en leden van de PSP. CPN'ers zouden er geen deel van uitmaken.

Tot nu toe is niet gebleken dat de Werkgroep rechtstreeks betrokken was bij de voorbereiding van deze studentenreis. Gezien echter het feit dat Van Albada "Politeia" vertegenwoordigt in de Werkgroep en hij één der initiatiefnemers van de reis naar Cuba was (en in verband daarmee contacten onderhield met de Cubaanse vertegenwoordiging h.t.l.), rijst de vraag of de Werkgroep Informatie Cuba toch niet een andere rol vervulde dan alleen die van belangstellend toeschouwer.

Persoonlijke contacten

Bekend werd, dat enkele leden van de delegatie persoonlijk contact hebben gehad met vooraanstaande Cubanen; een van hen zelfs met Fidel Castro. Dat is te meer opmerkelijk omdat, volgens ontvangen berichten, een audiëntie van de gehele groep niet kon doorgaan, aangezien Castro "uitstendig" was.

GEHEIM

Dit exemplaar bestaat uit 5 blz.

GEHEIM

- 5 -

De uitverkorene die deze ontmoeting te beurt viel, was een vertegenwoordiger van de "Socialistische Jeugd" (SJ), een radicaal-socialistische jongerenorganisatie. Tijdens het onderhoud in kwestie zou Castro medegedeeld hebben, dat de verdwenen Che Guevara zich momenteel in Columbia bevindt. Zijn vertrek zou hebben plaats gevonden na een ernstig meningsverschil met Castro. Bij deze gelegenheid zou Castro de leden van de SJ hebben uitgenodigd om op kosten van de Cubaanse regering gedurende een maand naar Cuba te komen. Ook deze jongeren zouden dan via Praag moeten reizen. Alleen de kosten Amsterdam-Praag v.v. komen voor rekening van de SJ.

Deze vakantieplannen zouden in augustus 1966 gerealiseerd kunnen worden. Een onbeperkt aantal SJ'ers kan van het aanbod gebruik maken.

Verder is bekend geworden, dat Ton Regtien gesprekken voerde met Tomas Tapanez, internationaal secretaris van de Cubaanse Nationale Studentenunie (FEU). Regtien sprak met hem o.a. over de plaats waar het 9e Wereldjeugdfestival zou moeten worden gehouden, nu Algiers (voorlopig) uitgeschakeld was. Ten tijde van de Algerijnse staatsgreep verbleef Tapanez, als lid van het Internationaal Voorbereidingscomité voor het Wereldjeugdfestival (IPC) in Algiers. Regtien was één der vice-voorzitters van de Nederlandse Festivalraad, die h.t.l. belast was met de voorbereidingen voor deze jeugdmanifestatie.

29-11-1965

GEHEIM